

РЕШЕНИЕ

№ 6270

гр. София, 06.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО III ВЪЗЗИВЕН БРАЧЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на тринадесети ноември през две хиляди двадесет и
трета година в следния състав:

Председател: Любомир Луканов

Членове: Клаудия Р. Митова
Петя Попова

при участието на секретаря Ирина Ст. Василева
като разгледа докладваното от Любомир Луканов Въззивно гражданско дело
№ 20221100510256 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на Част втора, Дял втори, Глава двадесета от
Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

Образувано е по въззивна жалба на ищеца А. Я. С., действащ чрез законния си
представител и майка Л. О. П., чрез адв. Н. Х. Ц. от САК, срещу съдебно решение №
20037970 от 25.05.2022г., постановено по гр. дело № 13612/2021г. по описа на СРС, III
ГО, 91 състав. Решението се обжалва в частта, с която е отхвърлен иска за присъждане
на месечна издръжката на детето А. Я. С. за разликата над 280 лева до 400 лева, както и
в частта, с която изцяло е отхвърлен иска за присъждане на месечна издръжка за
минало време за детето за сумата от 400 лв. за времето от 08.03.2020г. до 08.03.2021г.

В жалбата са изложени твърдения за неправилност на решението в обжалваните
части, поради допуснато съществено нарушение на съдопроизводствените правила и
необоснованост. Направени са доказателствени искания за събиране на нови
доказателства.

По делото е постъпила и насрещна въззивна жалба от ответника Я. С. С., чрез
надлежно упълномощен представител. С насрещната жалба се обжалва съдебното
решение от 25.05.2022г., постановено по гр. дело № 13612/2021г. по описа на СРС, III
ГО, 149 с-в, в частта за определената месечната издръжка на детето А. Я. С. над
размера на минималната издръжка по закон до сумата от 280 лева. Искането е да се
отмени първоинстанционното решение в обжалваната част и се постанови друго, с
което се присъди месечната издръжка в размер на минималната издръжка по закон. Не

са направени доказателствени искания.

Всяка от двете страни страна в срок представя отговор на въззиваната жалба на другата страна, като я оспорва като неоснователна.

В открито съдебно заседание страните поддържат въззивните си жалби. Въззивникът А. Я. С. претендира разноски и представя списък по чл. 80 от ГПК.

В срока по чл. 149, ал. 3 от ГПК страните, чрез пълномощниците си, представят писмени защиты по съществото на спора, в които излагат доводи за основателност на своята въззивна жалба и за неоснователност на въззивната жалба на другата страна.

Софийски градски съд, в настоящия си състав, като обсъди събраните по делото доказателства, становищата и доводите на страните, съгласно разпоредбата на чл. 235, ал. 2 от ГПК, намира от фактическа и правна страна следното:

Със съдебно решение № 20037970 от 25.05.2022г., постановено по гр. дело № 13612/2021г. по описа на СРС, 91 с-в, на основание чл. 143, ал.2 от СК съдът е осъдил Я. С. С. да заплаща на А. Я. С., чрез неговата майка и законен представител Л. О. П., месечна издръжка в размер на 280 лева, считано от влизане в сила на съдебното решение, до настъпване на нейното изменение или прекратяване, ведно със законова лихва върху всяка просрочена вноска. Съдът е отхвърлил иска до пълно предявения размер от 400 лева, като неоснователен. Със същото решение е отхвърлил и предявения от А. Я. С., чрез неговата майка и законен представител Л. О. П., иск на основание чл. 149 от СК срещу Я. С. С., да заплати издръжка в размер на по 400 лв. месечно за времето от 08.03.2020г. до 08.03.2021г., като неоснователен.

Въззивната и насрещната въззивна жалби са подадени в срока по чл. 259, ал. 1 и чл. 263, ал. 2 от ГПК, от страни, имащи правен интерес от обжалването и са насочени срещу подлежащ на възивно обжалване по силата на чл. 258 от ГПК валиден и допустим съдебен акт. По изложените съображения съдът приема, че въззивните жалби за редовни и допустими, поради което следва да ги разгледа по същество.

Съгласно нормата на чл. 269 от ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Обжалваното първоинстанционно решение е валидно, тъй като не е постановено в нарушение на правни норми, които регламентират условията за валидност на решенията – постановено е от съд с правораздавателна власт по спора, в законен състав, в необходимата форма и с определеното съдържание. Решението е и допустимо, тъй като са били налице положителните предпоставки и са липсвали отрицателните за предявяване на исковата молба, а съдът се е произнесъл именно по исковата молба с която е бил сезиран, поради което няма произнасяне в повече от поисканото.

По правилността на решението в обжалваните части въззивния съд приема следното:

Жалбите са неоснователни.

Пред първоинстанционния съд са предявени кумулативно обективно съединени искове с правна квалификация чл. 143, ал.2 от СК и чл. 149 от СК от малолетния А. Я. С., чрез неговата майка и законен представител Л. О. П. срещу Я. С. С.. Искането е ответникът да бъде осъден да заплаща на ищеца месечна издръжка от по 400 лева, считано от една година преди завеждане на исковата молба.

Доводите на въззивниците касаят противоречие с материалния закон и необоснованост на решението, поради неправилни изводи въз основа на

доказателствата по делото.

Наведените доводи за неправилност на решението са неоснователни.

Постановление № 5 от 16.11.1970 г. на Пленум на ВС е приложимо и към действащия СК (Обн. в ДВ, [бр. 47](#) от 23.06.2009 г., в сила от 01.10.2009 г.) и е задължително за съдилищата (арг. от чл. 130, ал. 2 от ЗСВ). В т. IV от цитираното Постановление е прието, че „Възможността на лицето, което дължи издръжката, е основание за даване на издръжка и показател за размера ѝ. Възможността е винаги обективна и конкретна. Тя се определя от доходите, имуществото и квалификацията за задълженото лице.“ Следва, че исковата претенция може да бъде уважена ако бъдат установени не само нуждите на детето, които съдът приема за доказани по делото. От приетите от първата инстанция писмени доказателства е установено, че детето А. Я. С. е родено на 26.11.2014г., т.е. то е във възраст до 16-години, в която подлежи на задължително училищно обучение (арг. от чл. 53, ал. 2 от Конституцията на Република България) и за задоволяване на образователните му нужди са необходими средства. Установено е също, че детето има и ежемесечна нужда от средства за лечението си, тъй като страда от „Хистаминова непоносимост, вследствие на ензимен дефицит на диаминооксидаза“ и има установен „Синдром на хиперактивност с дефицит на вниманието“, за което са му необходими средномесечно общо по 301.48 лв. за медикаментозно лечение и 200 лв. за психотерапевтични консултации. За да се уважат исковите претенции в претендирания размер от по 400 лв. месечно, следва да се установи и възможността на ответника – дължащият издръжката баща на детето, да дава исканата издръжка в този размер. Последното се обективира с конкретни твърдения за доходите, имуществото и квалификацията на ответника, които следва да бъдат доказани с доказателствените средства по ГПК.

При тези задължителния указания по прилагането на закона, въззивният състав на съда приема, че при определяне размера на месечната издръжка за детето следва да се съобрази с неговите нужди и с възможностите на задължения родител. Това са двете *кумулятивни изисквания* при наличие на които съдът следва да формира изводите си по основателността на искането за размера на месечната издръжка на детето А. Я. С..

Задължението за издръжка има за цел да подпомогне нуждаещия се в посрещането на разходите за задоволяване на ежедневните си нужди. Поради изложеното размерът на издръжката следва да бъде съобразен именно с нуждите на детето, а не с възможността да бъдат постигнати цели извън посочените. Издръжката на дете от родител е подчинена на задължението на последния да се грижи за детето (вкл. и за задоволяване на материалните му потребности), а при определяне на нейния конкретен размер съдът следва да съобразява освен нуждите на детето, така и финансовите възможности на задълженото лице.

Пред въззивната инстанция са приети нови доказателства на основание чл. 266, ал. 2, т. 2 и ал. 3 от ГПК.

От въззивната инстанция е прието като неоспорено писмено доказателство декларация от 15.05.2023г. на Я. С. С. от която се установи, че същият разполага със средномесечен доход от 1000 лева. Пред първата инстанция не са събрани никакви доказателства за трудови/граждански договори на ответника, респ. за размера на месечните му доходи както към момента на завеждане на исковата молба, така и в периода от една година преди исковата молба.

Видно от събраните писмени доказателства, които не се оспорват от страните, Я. С. С. е баща и на малолетното дете К. Я. С., роден на ***** а Л. О. П. - законен представител на ищеца А. Я. С., е майка и на малолетното дете С.В.П., роден на *****.

В разглеждания случай намира приложение разпоредбата на чл. 142, ал. 2 от СК, определяща като минимум на издръжката $\frac{1}{4}$ от размера на минималната работна заплата за страната. Въззивният съдебен състав съобрази, че определеният от първостепенния съд размер на месечната издръжка, към момента на приключване на съдебното дирене в настоящата инстанция, е по-висок от посочения в чл. 142, ал. 2 от СК минимален размер за издръжката на дете (МРЗ за страната от 01.01.2023г. е 780 лева, а минималният размер на издръжката за едно дете е 195 лева). Т.е. определената от районния съд месечна издръжка за детето А. Я. С. в размер от 280 лв. отговаря на законовото изискване и при актуалният към датата на приключване на въззивното производство размер на минималната работна заплата за страната. Макар и да не е установена втората кумулативна предпоставка - финансовите възможности на задълженото лице, въззивният състав не следва да намали размера на издръжката за детето, тъй като разликата над минималния размер е несъществен, а и на основание чл. 235, ал. 3 от ГПК съдът следва да вземе предвид и фактите, настъпили след предявяване на иска, които са от значение за спорното право. В случая въззивният съд съобрази годишната инфлация предвид публично достъпната информация на електронна страница на Национален статистически институт <https://www.nsi.bg/>, която е от значение за спорното право, тъй като се отразява върху размера на средствата необходими за задоволяване нуждите на имащия право на издръжка. Във връзка с възраженията в насрещната въззивна жалба относно дължимост на издръжката в размер на една четвърт от минималната работна заплата в страната, аргументиран с разпоредбата на чл.142, ал.2 от СК, съдът отчита обстоятелството, че от 01.01.2024 г., т.е. след по – малко от два месеца от приключване на устните състезания пред въззивната инстанция МРЗ за страната ще възлиза на 933 лева (виж ПМС № 193/12.10.2023 г.), което означава, че съгласно разпоредбата на чл. 142, ал. 2 от СК минималният размер на издръжката за детето А. Я. С. ще е в размер от 233.25 лв.

Неоснователно е възражението във въззивната жалба, че съдът не е съобразил препоръките на вещото лице за необходимостта от допълнителни медицински изследвания и лекарства, които са нужни на детето А. Я. С.. Настоящият въззивен съдебен състав приема за безспорно установени по делото нуждите на детето А. Я. С., вкл. и за разходите за неговото лечение и за психотерапевтични консултации, но също така съдът е длъжен да съобрази и реалните възможности на дължащия издръжката родител. Нито в исковата молба, нито във въззивната си жалба ищецът е изложил твърдения за получаваните от ответника месечни доходи, респ. че те са в размер, който му позволява да отделя ежемесечно средства и за детето А. в пълния размер от 400 лв. При съдебното дирене пред двете съдебни инстанции не се установи месечният доход за ответника да надвишава сумата от 1000 лева, а същевременно същият има и алиментни задължения към още едно малолетно дете.

Съдът съобрази, че въззивникът по насрещната въззивна жалба Я. С. С. е здрав човек (липсват твърдения и доказателства да е с влошено здравословно състояние) в работоспособна възраст (48-годишен) и има алиментни задължения към още едно ненавършило пълнолетие дете, което е на по-ниска възраст от въззивника. Получава ежемесечно доходи, които са над размера на минималната работна заплата за страната и може да изпълнява ежемесечните си алиментни задължения към малолетния си син А. Я. С..

Следва да се отбележи, че задължението за издръжка на ненавършилото пълнолетие дете е с приоритет пред задълженията по облигационните отношения (в случая наемател по договор за наем на недвижими имот), в които е встъпил Я. С. С.. Обратното би означавало, че за да се освободи изцяло или отчасти от алиментното си задължение за издръжка на детето А. Я. С., бащата може да обременява своето

имущество, а това противоречи на целта и смисъла на института на издръжката. Въззивникът има не само правно, но и нравствено задължение да издържа както А. Я. С., така и по-малкото си малолетно дете. В този смисъл временните затруднения на бащата не трябва да се поемат от детето А. Я. С..

Съдът отчита и факта, че майката е обременена с непосредствените грижи за отглеждането и възпитанието на малолетното дете А. Я. С. и още едно по-малко дете, поради което издръжката, която този родител дава е ежедневна и е не само в пари, но и в натура, т.е. реалните разходи на майката за издръжката на детето са по-големи от тези на въззивника по насрещната въззивна жалба. Съдът съобрази и бързо настъпилите инфлационни процеси в страната от началото на 2022г. и продължаващи през 2023г., които негативни последици не следва да се поемат изцяло от родителя, който полага непосредствените грижи за детето.

Ръководейки се от законните критерии, въззивната инстанция счита, че за месечната издръжка на детето А. Я. С. са необходими общо не по-малко от около 500 лв. – с оглед на изискването с издръжката да се осигурят условия на живот, *каквито детето би имало, ако родителите живееха заедно*. Получаването на издръжка е безусловно, доколкото не е обусловено от каквито и да е допълнителни предпоставки извън наличие на качеството „ненавършило пълнолетие дете“ и на нужда от издръжка, която не е задоволена изцяло по друг начин - например чрез получаване *от детето* на доходи от трудово възнаграждение, пенсия, социални помощи, доходи от имоти, семейни добавки и други такива (т. 2 от ПП № 5 от 16.11.1970 г. на ВС). Нуждите на лицата, които имат право на издръжка, се определят съобразно обикновените условия на живот за тях, като се вземат предвид възрастта, образованието, здравен статус и други обстоятелства, които рефлектират върху тях. Нуждата от издръжка при подрастващите поначало се предполага.

От сумата, която е необходима за месечната издръжка на въззиваемия, бащата следва да поеме сума в размер на 280 лв. месечно. Следва, че въззивникът Я. С. С. разполага с материални възможности да заплаща присъдената от районния съд с обжалваното решение месечна издръжка от 280 лв., макар и да не се установи месечното му брутно трудово възнаграждение (т.е. доход по смисъла на т. 5 от ППВС № 5/1970 г. – така и ТР № 34 от 05.12.1973 г. по гр.д. № 11/1973 г., ОСГК на ВС).

Неоснователна е въззивнатта жалба и срещу решението в частта, с която е отхвърлен иска за издръжката за минало време, т.е. считано една година преди завеждане на исковата молба (чл. 149 от ГПК).

От събраните гласни доказателства от първата и въззивната инстанция се установиха обстоятелства относно грижите и издръжката за детето А.с, които неговият баща е предоставял след раздялата на родителите и преди завеждането на исковата молба, като средствата за издръжка на детето не е необходимо да са били само в пари, а е достатъчно регулярно да са давани в натура. В подкрепа на извода на съда са показанията на св. З.К. – фактическа съжителка на съпругески начала с ответника, от които се установи пред първата инстанция, че и след раздялата на родителите му, бащата на А.с го е водил на море и за изследвания, както и детето е прекарвало част от почивните дни с баща си и с по-малкия си еднокръвен брат. Този извод не се опровергава от показанията на разпитания във въззивното производство свидетел В.Я.П. – съпруг на Л. О. П., който заявява пред съда, че когато бащата идва да взима детето А., той го взима от майка му, както и че бащата взима детето и го води на почивка на море. Свидетелят заявява в показанията си, че не е запознат бащата на А. да го е водил на лекар, което не може да обоснове и извод, че това не се е случило, в която насока са показанията на св. К.. Съдът взе предвид и възможната заинтересованост на свидетелите в полза на съответната страна, с която споделят едно домакинство, в

изпълнение нормата на чл. 172 от ГПК. Показанията на свидетелите относно приеманите лекарства и хранителни добавки от детето А.с не следва да се обсъждат, тъй като за тези обстоятелства съдът цени заключението на вещото лице д-р А.В.Н., прието като неоспорено доказателство в първоинстанционното производство.

При наличие изменение на обстоятелствата издръжката може да бъде изменена (арг. от чл. 150 от СК), като бъде увеличена с оглед нарастване нуждите на детето, но и съобразно с евентуално увеличените възможности на бащата.

Въззивният съд възприема установената от първоинстанционния съд фактическа обстановка и направените правни изводи въз основа на доказателствата по делото, поради което не намира за необходимо да преповтаря тези изводи. При постановяване на решението първоинстанционният съд е съобразил сочените от страните и относими към спора доказателства. Събраните във въззивното производство нови доказателства не променят правните изводи, които е формирал и първостепенния съд.

Поради съвпадане на правните изводи на двете съдебни инстанции, първоинстанционното решение, като правилно, постановено при спазване на материалния и процесуалния закон, следва да бъде потвърдено.

По разноските съдът приема следното:

Въззивникът А. Я. С. своевременно претендира разноси, за които е представил и списък по чл. 80 от ГПК, но с оглед изхода от спора искането му е неоснователно, а другата страна не иска разноси и съдът не дължи произнасяне.

Така мотивиран, Софийски градски съд, Гражданско отделение, III въззивен брачен състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА съдебно решение № 20037970 от 25.05.2022г., постановено по гр. дело № 13612/2021г. по описа на Софийски районен съд, III ГО, 91 състав.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____